

Voorzitter: E. Hillekens (GL)

Namens de raad: H. Sietsma (GL), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), B. Hekkema (PvdD), M. Sloot (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), E. Akkerman (VVD), K. de Groot (S&S), L. Dwarshuis (CU), I. van Jaarsveld (CDA), L. van der Laan (PvH), D. Ram (PVV)

Namens het college: E. Eikenaar (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

4.2, paragraaf 1: wijkvernieuwing

00:15:39

Voorzitter: Een hele goedenavond allemaal. Welkom bij deze meningsvormende sessie over de begroting en dan specifiek deelprogramma 4.2 plus paragraaf 1, Wijkontwikkeling en wijkvernieuwing. Er zijn geen insprekers. Dat betekent dat we direct naar de raad zelf gaan. Even een aantal huishoudelijke mededelingen die u allen goed in uw oren mag knopen. We hebben 50 minuten voor deze sessie en dat is dus niet heel lang. Laten we met elkaar zorgen dat we die tijd goed inzetten. Dat betekent dat jullie elk tweeënhalve minuut per fractie hebben exclusief interrupties. Dat is echt maximaal, dus geen: "Ik maak nog even mijn zin af aan het einde van die tijd, dan is het klaar." Als u nog een minuut over heeft, dan zal ik op het knopje drukken en kom ik even in beeld. Dan weet u waar u aan toe bent. De tijd gaat sneller dan u denkt. Ik wil ook graag ruimte geven voor het debat. Dat betekent dat ik aan u vraag om uw interrupties kort en bondig te houden en vooral niet te bewaren tot het eind van de woordvoering, want dan is er kans dat het niet meer past. Iedereen heeft natuurlijk zelf de keuze hoe lang of kort die wil reageren op een interruptie. Dan beginnen we met de eerste termijn. Dat is de ruimte voor politieke vragen. Welke fracties willen vragen stellen? GroenLinks, zie ik en daarachter de Stadspartij. Ik zag het. Dan beginnen we met GroenLinks en daarna de Stadspartij.

00:16:53

De heer Sietsma (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. GroenLinks vindt de uitbreiding van de wijkvernieuwing heel belangrijk in de noordelijke wijken, maar we zien dat het met incidenteel geld wordt gefinancierd. Ook de middelen voor de Regio Deal zijn eindig. We vragen het college: hoe ziet het college dan de toekomst?

00:17:10

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Stadspartij 100% voor Groningen.

00:17:15

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een misschien een rare vraag: hoe dit te lezen? Op bladzijde 142 staat: 'Zuid heeft het imago van een gebied met gezonde en welvarende wijken. Het college gaat de ontwikkeling van Corpus Den Hoorn en de Rivierenbuurt in lijn brengen met het Gronings gemiddelde.' Betekent dit - het Gronings gemiddelde is namelijk niet hoogopgeleid en welvarend - dat u de genoemde wijken wil devalueren? Hoe moeten wij dit lezen? Ik heb het zestien keer gelezen en het staat er echt heel raar. Wat bedoelt de wethouder hiermee? Daarbij had ik een andere vraag ten aanzien van de onveiligheid in De Hoogte die alarmerend is. Daar schrikken wij van. Kan de wethouder uitleggen hoe wij dat moeten duiden? Hoe dat alarmerender is dan ergens anders?

00:18:10

Voorzitter: Dank voor uw vragen. Nog een vraag van de PVV, zie ik.

00:18:15

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb nog een vraag over de GREX. Die heb ik ook al gesteld tijdens het eerste deel van deze ochtend.

00:18:22

Voorzitter: Daarover gaat u een debat bijwonen, dus ik zou voorstellen om de GREX tot dan te bewaren. Dan gaan we naar het college voor de beantwoording. Ik kijk even wie ik het woord mag geven?

00:18:41

De heer Eikenaar (wethouder): Dank u. Hallo, ben ik daar? Ja, ik ben er. Over de onveiligheid in De Hoogte: volgens mij weten we allemaal dat in de noordelijke wijken meer armoede is, mensen ongezonder en korter leven en dat er ook meer criminaliteit is in die wijken. Dat betekent dat we in die wijken - daar staat eigenlijk het hele collegeprogramma, maar ook deze begroting vol van - die ongelijkheid willen rechtekken. Ook willen we zorgen dat die wijken een plan hoger komen in de zin van dat mensen daar langer en veiliger leven en een betere toekomst hebben. Dat is wat het is. Die veiligheid pak je aan door te investeren in wijkvernieuwing. Fysieke wijkvernieuwing door de wijk fysiek te verbeteren; sociale wijkvernieuwing door te zorgen dat er meer cohesie is, dat mensen aan het werk zijn, dat mensen een fatsoenlijk inkomen hebben, et cetera. Ook de veiligheid in directe zin aan te pakken door te zorgen dat de politie rondloopt, enzovoort.

00:19:46

Voorzitter: Dank. Dan stond er nog een vraag open.

00:19:50

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. De vraag van GroenLinks is: de uitbreiding van de wijkvernieuwing vinden we heel belangrijk buiten de noordelijke wijken. Tegelijkertijd zien we ook dat er in de begroting minder middelen zitten. Hoe ziet het college de toekomst? Die analyse is juist. Wij hebben vandaag een vijfde tranche ingediend voor middelen om de wijkvernieuwing door te blijven zetten. Wij gaan ervan uit dat deze tranche en ook andere middelen in de toekomst toegekend worden, zodat wij die wijkvernieuwing op volle stoom door kunnen zetten. Hier is veel overleg over met de partijen die de middelen verstrekken. We denken dat het goed komt. Mocht dat niet goed komen, dan moeten we op zoek naar andere middelen of desnoods de ambities temporiseren. We zijn hier wel mede afhankelijk van extern geld vanuit met name het Rijk. Ik wil daar ook even bij zeggen dat wij in het coalitieakkoord de ambitie hebben opgenomen om het aantal wijkvernieuwingswijken uit te breiden.

00:20:40

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Wij zijn nu bezig met de analyse van: wat speelt er precies en wat gaan we dan precies daar doen? Want wij merken ook vanuit de wijken, waar we het over hebben, wat geluiden dat men niet altijd per se blij mee is met het stempel van wijkvernieuwing. Dus we gaan heel erg kijken, niet zozeer naar het stempel wijkvernieuwing, maar meer naar: wat hebben wij op inhoud in die wijken precies te doen, sociaal en fysiek? Moet dan dat label erop of

rechtvaardigt dat wat geconcentreerde aandacht op een aantal plekken of aandachtsgebieden? Tot slot, Voorzitter, was er nog een vraag over het Gronings gemiddelde. Ik begrijp de vraag niet zo goed, eerlijk gezegd. Mag ik een vraag terugstellen, Voorzitter?

00:21:24

Voorzitter: U kunt vragen voor verduidelijking, maar daarbij laat ik het bij.

00:21:28

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Als wij meer sociale huur zouden introduceren aan de zuidkant van de stad, zou dat dan wijken devalueren volgens u?

00:21:37

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Mag ik daarop antwoorden? Ik denk niet dat het devalueert op die manier. Hoe het er staat, geeft u aan: 'zuid heeft het imago van een gebied met gezonde en welvarende wijken.' Dat wordt nergens tegengesproken. Er zijn wel verschillen tussen de wijken. Dat geeft u ook aan. Dan zegt u dat u Corpus en de Rivierenbuurt in lijn wil brengen met het Gronings gemiddelde, maar het Gronings gemiddelde is niet dat imago van zuid. Dat is dus een lager gemiddelde. Dan vraag ik: gaat u dat volledige gemiddelde... We hebben het hier over gezond, welvarend, hoogopgeleid, enzovoort. Wilt u dan dat die wijken minder welvarend en gezond worden? Dat is eigenlijk mijn vraag.

00:22:26

Voorzitter: Dan is de vraag volgens mij helder. Dan heeft het college nog een keer de kans om kort te reageren.

00:22:31

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Het korte antwoord daarop is nee.

00:22:33

Voorzitter: Nou, dan gaan we door met de tweede termijn. Dit is omwille van uw eigen belang, want er moet dadelijk ook nog een reflectie komen. Wie kan ik het woord geven voor het aftrappen van de tweede termijn waar u met elkaar in debat kan? De ChristenUnie.

00:22:49

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Wij zijn in het kort heel blij met de wijkvernieuwingsaanpak en hoe we dat doen. We geloven als ChristenUnie in het ongelijk investeren. In die zin dat we in delen van onze stad of onze dorpen waar het minder goed gaat extra moeten inzetten, zodat iedereen gelijke kansen heeft. We hebben nog wel een aantal dingen waar we het over willen hebben. Het lijkt nu alsof veel van aandacht uitgaat naar de noordelijke wijken en dat is ook goed. Vergeten we dan niet een beetje de andere wijken? Ik was blij met de toezegging die ik hoorde, dat we nu kijken naar waar we in de andere wijken ook aan wijkvernieuwing of onder een andere noemer daarmee aan de slag kunnen. We volgen de begroting eigenlijk ook vanuit het punt van de ongedeelde stad. Dat is voor ons erg van belang.

00:23:49

Voorzitter: Daar heeft u een vraag over van de PvdA.

00:23:51

De heer Tjepkema (PvdA): Zouden de noemer wijkontwikkeling daar een goede voor zijn in die andere wijken?

00:23:57

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Ik vind dat best een mooie term, denk ik. Jawel, nu ik er zo over nadenk. Maar goed, what's in a name? Ik ben helemaal van mijn à propos. Eigenlijk is dit bijna nog een klein doorkijkje naar het volgende debat, maar we zijn ook groot voorstander van divers bouwen in de verschillende wijken. We willen het college weer oproepen om te kijken hoe we bijvoorbeeld meer sociaal kunnen bouwen in wijken waar we ten opzichte van onze gestelde norm achterlopen. Dat is denk ik echter een vraag die de wethouder Wonen bij de volgende sessie gaat beantwoorden. Dank u wel.

00:24:40

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? Het CDA.

00:24:45

De heer Van Jaarsveld (CDA): 50 minuten? [Crosstalk]

00:25:04

Voorzitter: Het CDA voor hun tweeënhalve minuut.

00:25:07

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank, Voorzitter. Het is een beetje zonde dat ik zo weinig spreektekst hebt, omdat u mij zoveel ruimte geeft en omdat wijkvernieuwing iets heel moois is waar je graag veel aandacht aan wil besteden. Dat doen we echter zo vaak, dat ik denk dat het ook zinnig moet blijven wat ik zeg. Dus wij zijn blij met hoe het college op dit moment te werk gaat en wensen ze daar nog veel succes bij.

00:25:28

Voorzitter: Dank. Welke fractie dan? Partij voor de Dieren.

00:25:32

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Wijkvernieuwing en wijkontwikkeling zijn natuurlijk veel meer dan het stapelen van stenen. Dat is al heel vaak gezegd door andere mensen en door mijzelf. Ik ben heel blij met de ambities van het college. Ik vind het ook heel mooi dat het allemaal in die maatschappelijke coalitie wordt uitgewerkt en dat er voor zo een lange tijd aan wordt gecommitteerd. Ik heb eigenlijk nog een paar verhelderende vragen aan het college. Ik heb ze al eerder gesteld. We zien dat in sommige wijken, waar bijvoorbeeld sloop-nieuwbouw plaatsvindt, er natuurlijk hele duurzame woningen worden teruggebouwd. Voor de huurders die in die bestaande straten wonen wordt het niet altijd heel snel... De woningbouwcorporatie die in samenwerking met de huurders bijvoorbeeld isolatie maatregelen treft en zonnepanelen op de daken plant. Als we echt voor een ongedeelde stad gaan, dan vind ik ook dat we moeten gaan voor een ongedeelde stad als het gaat om de energierekening. Daar doet het college natuurlijk ontzettend haar best voor, maar we zien dat er in de praktijk nog af en toe een ruimte tussen zit. Dus daarop graag een reactie.

00:26:34

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dan als het gaat om de vergroeningsplannen. In sommige van die nieuwe wijken zien we dat bij sloop-

nieuwbouw niet altijd direct de vergroening van de bestaande straat wordt aangepakt. Ik zou heel graag willen voorstellen om werk met werk te maken. Op sommige plekken gaat dat heel goed en soms ook niet. Het zou natuurlijk zonde zijn om dan later weer de weg open te moeten breken. Tenslotte lezen we iets over die gebiedsplannen. Dat is heel mooi om te lezen, ook omdat het college gebiedsgericht werkt. We zouden heel graag zien dat die wijkagenda's echt samen met de wijken worden opgesteld. Dus dat het agenda's worden die door en voor de wijk zijn. Dank, Voorzitter.

00:27:13

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie dan? De PvdA.

00:27:17

De heer Tjepkema (PvdA): Dank, Voorzitter. Voorzitter, Groningen moet een ongedeelde stad zijn, maar de realiteit is echt wel anders. Deze coalitie en dit college kiezen ervoor om ongekende bedragen beschikbaar te stellen om de noordelijke wijken echt naar een hoger niveau te tillen door ongelijk te investeren voor gelijke kansen. De Partij van de Arbeid is daar trots op. De komende jaren zal het college moeten laten zien dat we die grote ambities waar kunnen maken. Daarmee is het college voortvarend bezig juist door te doen wat nodig is. Elke wijk met een eigen aanpak en eigen programma benaderen om zo optimaal in te spelen op de wijk-eigen problematiek. De bedragen die we beschikbaar hebben moeten we wegzetten en onze doelen moeten we halen.

00:27:57

De heer Tjepkema (PvdA): Voorzitter, de Partij van de Arbeid wil daar natuurlijk met liefde een extra poging toe doen. Dat gaat in de eerste plaats over de stenen. In wijken als Selwerd zien we de broodnodige investeringen in huizen en de openbare ruimte. Die beginnen daar echt vorm te krijgen. Er liggen ook nog een aantal hele mooie plannen op de rol. Nu we de wijkvernieuwing uitbreiden verdienen, wat de Partij van de Arbeid betreft, de nieuwe wijken ook fysieke plannen. Als je door bijvoorbeeld Paddepoel of Vinkhuizen fietst, dan zie je de kansen die daarvoor liggen. De PvdA wil die concreet maken en in de Ruimtelijke Ontwikkelvisie opnemen waar kansen liggen, waar we huizen en de openbare ruimte aan gaan pakken, wat prioriteiten daarin moeten worden en welke rol corporaties en ontwikkelaars daarin moeten spelen. Daarvoor willen wij graag met een voorstel komen.

00:28:39

Voorzitter: Daarover heeft u een vraag van her CDA.

00:28:41

De heer Van Jaarsveld (CDA): Voorzitter, dank. Allereerst, de heer Tjepkema klinkt wat verkouden, dus beterschap. Ik ben benieuwd: hij is trots en ik denk tot op zeker hoog terecht. Hij is ook stellig: "We moeten onze doelen halen." Dat wordt moeilijk. Zit in dat voorstel wat u op tafel legt dan ook: wat gaat u doen als we het niet halen? Want het moet en het zal.

00:29:02

Voorzitter: Ik heb geen voorstel op tafel gelegd, maar ik neem aan dat u de heer Tjepkema bedoelt als u 'u' zegt. Die mag dan antwoorden.

00:29:07

De heer Van Jaarsveld (CDA): [onhoorbaar] Sorry.

00:29:08

De heer Tjepkema (PvdA): Volgens mij vat de heer Van Jaarsveld het heel mooi samen. Dus daarvoor wil ik juist dat het college met zo een ontwikkelvisie zou komen. Kijken waar de kansen liggen, wat we wel en niet gaan doen, wat het kost en hoe je het meest bijdraagt aan de wijkvernieuwingswijken op die manier.

00:29:23

Voorzitter: Dat levert nog een vraag op van GroenLinks.

00:29:27

De heer Sietsma (GroenLinks): Voorzitter, ik hoor de heer Tjepkema al een paar keer zeggen dat het college met een ontwikkelvisie moet komen. Moeten de inwoners niet zelf met een ontwikkelvisie komen over hun eigen wijk?

00:29:37

De heer Tjepkema (PvdA): Volgens mij is het goed dat in de Groningse traditie zij absoluut een hele belangrijke plek krijgen in het opstellen daarvan.

00:29:42

Voorzitter: U heeft nog een hele kleine minuut als u uw verhaal nog wil afmaken. Of was dat het?

00:29:47

De heer Tjepkema (PvdA): Die hele kleine minuut pak ik. Ik wil mijn tweede punt heel kort maken. Die kan ook kort, want ik wil zeggen dat het daar over het sociale gaat. Dus niet die stenen, want daar hebben we het net over gehad, maar even over dat sociale. Dan zien we dat in Selwerd het Wijkbedrijf Selwerd een hele mooie en prachtige rol speelt om mensen bij elkaar te brengen en daarin dus ook meerdere ambities in de wijkvernieuwing gaat realiseren. Eigenlijk verdient elke wijk in de toekomst zo een plek, wat de PvdA betreft, dus graag een reflectie van het college daarop. Dank.

00:30:15

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie dan? De VVD.

00:30:19

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Volgens de VVD is het goed om zaken in de wijk te organiseren dichtbij mensen. Wij denken bijvoorbeeld ook aan het voorbeeld van het begeleiden van mensen naar werk in Beijum, waar we dit jaar op bezoek zijn geweest. Wel vragen wij blijvende alertheid voor problemen in alle wijken. Het gevaar bestaat natuurlijk dat als je gaat richten op de wijken waar dingen slechter gaan... Het is wel heel efficiënt om daar dan je inzet in te zetten, maar een individu in een wijk waar dat niet zo is kan er net zo slecht aan toe kan zijn en wel onze hulp nodig hebben. Dus daar vragen wij blijvende alertheid voor.

00:30:52

Voorzitter: Daar heeft u een vraag over van de SP.

00:30:56

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, waar in de plannen naast de extra

investerings voor de noordelijke wijken, leest de VVD dan: 'wij gaan minder doen in de zuidelijke wijken.'

00:31:06

Mevrouw Akkerman (VVD): Ik heb niet gelezen dat we minder gaan doen. Ik vraag een blijvende alertheid voor het gevaar wat wij zien. Als je zegt: 'In noord gaat het allemaal heel slecht en in zuid gaat het allemaal heel goed', dat het dan niet een beeld gaat worden wat zo zwart-wit zou bestaan. Dat heb ik niet letterlijk gehoord, maar wij vragen daar wel blijvende aandacht voor. Als laatste zou ik nog wel even EdanZ willen noemen, want we hebben het over dichtbij mensen. We vinden het leuk wat mensen doen en wat mensen zelf willen is belangrijk. Dit is, wat wij begrepen hebben, bij uitstek een initiatief van mensen zelf wat heel hoog gewaardeerd wordt. We hebben ook gehoord van het college die zegt dat mensen in de wijk juist zeggen dat zij in de wijk een WIJ-team willen en mensen die hen begeleiden naar werk. Bij EdanZ zouden meer mensen komen uit andere wijken. Ook daarover is vaker feedback geweest vanuit insprekers dat het sociale leven niet alleen in jouw wijk zit. Dat zit ook over de wijken heen en zelfs over de stad, buiten de gemeentegrenzen. Wat ons betreft zou daar toch een oplossing voor gevonden moeten worden. Dus dat een initiatief wat zo vanuit mensen zelf komt kan blijven bestaan. Dank u.

00:32:09

Voorzitter: Dan de Partij voor het Noorden.

00:32:13

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. Wij kunnen het hele wijkvernieuwingsbeleid zonder meer steunen. We wensen het college succes bij de verdere uitwerking de komende jaren. Want het is echt een kwestie van jaren natuurlijk. Ook wij hadden een opmerking over EdanZ, net als mijn buurvrouw. Daar werden we toch wat van, ik zou bijna zeggen, opgeschrikt dat we in de media moesten lezen dat - naar we nu mogen geloven gezien de enorme aantallen reacties die we krijgen. Onze hele mailbox zit zo een beetje vol - het best wel een heel succesvol centrum is. Ik wil u deze toch niet onthouden, maar die kregen we vanmiddag binnen. Ik zal geen namen noemen. 'EdanZ is belangrijk voor mij, omdat het een plek is waar geen mensen van de gemeente of overheid zitten, zoals in het Floreshuis, CGS en BSV De Hoogte Cortinghhuys. EdanZ is de enige plek in De Hoogte Korrewegwijk waar je zonder de gemeente kan zijn.' Ik citeer. Nu gaat juist de gemeente de stekker eruit trekken en de huur opzeggen. Dan denken wij: wil de gemeente dan alles doen als een soort monopolist?

00:33:34

Voorzitter: Dat levert een vraag op van de PvdA.

00:33:37

De heer Tjepkema (PvdA): Ik ben het helemaal eens met het pleidooi voor de activiteiten die er in EdanZ plaatsvinden. Tegelijkertijd weet ik dat er een brief aankomt en dat we misschien met wat meer informatie dan uitgebreider het gesprek - wat de PvdA ook heel belangrijk vindt - kunnen voeren. Dus zouden we dat misschien op dat moment wat uitgebreider kunnen bespreken?

00:33:53

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, bij het vragenrondje

hebben we ook al een poging gedaan, maar toen was helaas de portefeuille-wethouder niet aanwezig. Nu zitten er drie wethouders die misschien wel meer weten. Wij zitten gewoon met de tijdsdruk dat er een opzegging ligt voor het huurcontract. Nogmaals, we vonden het niet prettig dat we dat in de media moesten lezen, want er zal echt wel wat aan de hand zijn.

00:34:15

Voorzitter: Nog een minuut.

00:34:15

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Zoveel realisme hebben wij ook wel. Juist als je dingen van onderop en door de wijk hebt, tenzij je zegt: "Nee, activiteiten in de eigen wijk eerst." Als je nu vragen krijgt dat er allemaal mensen komen van buiten de wijk en als dat een criterium gaat worden... Daarvan denken wij juist: dat is toch prima. Laat ook juist mensen van buiten de wijk zien hoe mooi in dit geval De Hoogte is. En vice versa, mensen vanuit De Hoogte komen dan in contact met mensen van buiten de wijk. Daar maken we ons toch wel weer wat zorgen over. Dan is er iets - we hebben inmiddels geloof ik 60 mails. Ik weet het niet eens precies, maar onze mailbox zit echt helemaal vol - wat heel succesvol is, maar de gemeente heeft daar geen rol in anders dan verhuren. Dan maken ze dat in een keer kapot. Althans, zo komt het op ons over. Dus ik zou daar toch graag reactie op willen hebben.

00:35:08

Voorzitter: Daarmee bent u aan het eind van uw betoog, dus we gaan door naar de volgende fractie. Welke fractie mag ik het woord geven? D66.

00:35:16

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel. Dan neem ik het stokje over van de heer Van der Laan. Ik kan me helemaal aansluiten bij het pleidooi voor EdanZ. We hebben allemaal die mails gehad. Ja, we gaan er verder over spreken, maar er is wel nood. Wat mijn fractie aanspreekt is dat mensen het heel graag zelf met elkaar willen doen en niet altijd de gemeente nodig hebben. Ik hoop dat daar oog voor blijft. Dat daar waar het op eigen kracht kan die ruimte er is om het op eigen kracht te doen. Dat scheelt ook voor ons als gemeente. Dat kan niet overal. Dat snap ik ook. Als het gaat om de wijkvernieuwing zijn wij heel blij met wat we aan het doen zijn als gemeente in de noordelijke wijken. Het zijn goede plannen. Overigens wijs ik dan maar naar Den Haag, want dat wordt nu niet gedaan. Ook fijn dat vanuit Den Haag de miljoenen deze kant opkomen om dat te doen. Volgens mij is dat een heel mooi voorbeeld van hoe het mooi samen kan gaan tussen de verschillende overheden. Het is al genoemd door de collega van de ChristenUnie, maar mijn fractie zet echt in op gelijk investeren voor gelijke kansen.

00:36:15

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dat betekent dat daar waar meer nodig is het goed is dat daar meer landt. Niettemin - ook dat is al door de collega van de VVD aangegeven - zijn er ook andere wijken. Ik weet dat daar ook aandacht is, maar ik wil het toch benadrukken. In de Wijert bijvoorbeeld. Er zijn andere wijken die buiten de noordelijke wijken vallen, waar het ook niet altijd even makkelijk is. Dus daar moeten we aandacht voor houden. Ik denk dat die aandacht er wel is, zeg ik erbij. Tenslotte, toch graag aandacht voor de oude stadswijken. Die lijken soms weleens wat weg te

vallen. Dat zijn de wijken direct om het centrum heen. Dat zijn vaak behoorlijk versteende wijken waar veel gezinnen wonen. We zouden graag zien dat in alle wijkvernieuwingsplannen, maar ook in die wijken, de vergroening nog nadrukkelijker naar voren komt. We vinden dat het wel wat sterker kan. Zowel in de wijkvernieuwingswijken, maar dus ook graag in die versteende stadswijken. Verder vinden we dat we goed bezig zijn met wat we gelezen hebben. Dus complimenten daarvoor.

00:37:26

Voorzitter: Dank u wel. Dan Stadspartij 100%.

00:37:28

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. Wijkvernieuwing, zo u wilt wijkontwikkeling, is natuurlijk van alle tijden en heeft in deze gemeente al vaker plaatsgevonden. Waarschijnlijk niet op zo een grote schaal. Deze schaal is een enorme uitdaging. Het is goed en noodzakelijk dat het gebeurt. De wijze waarop het college hiermee bezig is kunnen wij voor een groot deel ondersteunen. We blijven hameren en eisen om vooraf, tijdens en nadien in gesprek te blijven met iedereen die betrokken is. Dat lukt kennelijk nog niet altijd. Daarom nog een paar volgende opmerkingen voor u.

00:38:02

Voorzitter: Voor u even een opmerking: u heeft daar nog maar een minuut voor, dus efficiëntie.

00:38:04

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Nou, dan lees ik het heel snel op. Op bladzijde 143 geeft het college aan dat ze nog steeds niet weet welke knelpunten spelen bij de bewoners van de omliggende wijken van de aanpak Ring Zuid. Daar gaat ze nu wat aan doen. Dat vinden wij wat laat. Wij willen graag weten of het de bedoeling is dat dit nog langer vooruit wordt geschoven of dat u heel snel hiermee begint?

00:38:25

Voorzitter: Dat levert een vraag op van de PvdA. Kort!

00:38:29

De heer Tjepkema (PvdA): Ik kan me niet precies meer heugen, maar het was ergens begin dit jaar geloof ik, waarin we het bijvoorbeeld ook over de Rivierenbuurt hebben gehad. Toen heeft het college toegezegd dat precies te gaan doen. Volgens mij loopt het al een hele lange tijd. Bent u dat niet met me eens?

00:38:41

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Het staat er zwart-op wit: 'De toekomstvisie voor de Rivierenbuurt moet nog op gang gebracht worden.' Dat klinkt mij niet als dat het al vanaf begin dit jaar bezig is. Vindt u wel?

00:38:55

Voorzitter: Volgens mij wil de PvdA een vervolgvraag stellen.

00:38:58

De heer Tjepkema (PvdA): Jazeker, want we hoorden toen ook al van bijvoorbeeld

de bewonersorganisatie in de Rivierenbuurt dat er al goede gesprekken liepen. Dus volgens mij is het inderdaad wel zo.

00:39:05

Voorzitter: U heeft nog 20 seconden voor de rest van uw betoog.

00:39:08

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik vind het dan fijn dat de PvdA me dat hier kan vertellen, maar dat ik dat niet uit deze begroting kan halen. Dan moet daar misschien even wat in geschrappt worden. Dit was mijn woordvoering.

00:39:20

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik vervolgens het woord geven? De SP.

00:39:28

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Mooi dat hier zoveel eensgezindheid in deze raad lijkt over de plannen voor de wijkvernieuwing. Het valt inderdaad niet uit te leggen dat er mensen in het noorden van de stad of in bepaalde wijken zeven jaar minder leven en twaalf tot veertien jaar minder gezond leven dan mensen in andere wijken van de stad. Het valt niet uit te leggen dat er in het ene deel van de stad veel meer armoede en criminaliteit is dan in het andere gedeelte van de stad. Het valt niet uit te leggen dat in de ene kant van de gemeente mensen prima kunnen betalen voor bijles voor hun kinderen, terwijl in de andere kant van de gemeente mensen daarvoor zijn aangewezen op een initiatief als de Rijke Schooldag. Daarom is het goed dat de gemeente of het college hier zoveel extra geld voor uitgeeft. Het is natuurlijk een illusie om te denken dat we dat in een begroting allemaal gaan oplossen. Dit vereist jarenlang investeren in deze wijken om die ongelijkheid terug te dringen.

00:40:27

De heer Brandenburg (SP): Mijn fractie is dan ook verheugd dat het college onlangs met de mensen die dit moeten gaan uitvoeren in Heerlen is geweest om te kijken hoe het daar gaat bij het programma Heerlen Noord. Wij hopen dat daar ook wat valt te leren hoe bewoners betrokken kunnen worden, hoe mensen in de wijken die echt wijkpapa's en -mama's zijn - zo noem ik het dan maar even - betrokken kunnen worden bij het vormgeven van de plannen. Laten we ook niet vergeten dat deze plannen niet vanuit een partij hier komen of vanuit het college komen. Deze plannen komen omdat mensen in die wijken jarenlang bij ons aan de bel hebben getrokken. Bij ons bedoel ik dan mijn partij, maar ook deze raad. Het aantal insprekers over schimmelwoningen, achterstelling in hun buurt, ongelijkheid, criminaliteit en het aantal mails dat we daar over hebben. Deze plannen komen doordat inwoners zich al jaren verenigen rondom sociaaleconomische thema's en nu boter bij de vis vragen van de gemeente en een college treffen dat ze dat geeft.

00:41:32

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? GroenLinks.

00:41:36

De heer Sietsma (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. GroenLinks heeft niet zoveel met het concept van gelijke kansen. Dus ook niet met ongelijke kansen, maar meer met ongelijke uitkomsten want dat is in de noordelijke stadswijken aan de hand. Dat uit zich in een ongelijke sociale- en economische positie, segregatie in het onderwijs, ongelijke huisvesting, ongelijke openbare ruimte, ongelijke gezondheid en dat

versterkt zichzelf. Zeer ongelijke uitkomsten tot en met een ongelijke levensverwachting. Extra en ongelijk investeren moet dus. Wij steunen van harte de integrale aanpak in de wijkvernieuwing. Ongelijkheid zien wij ook terug in de hittestress. Dat dreigt een nieuwe ongelijk-maker te worden. Graag een reactie daarover. We zien het ook terug bij inwoners die lijden onder de aardbevingsschade. We verwachten dat de gemeente, gesterkt door de parlementaire enquête en het rapport van de commissie Gils ook in die versterking en vernieuwingsaanpak doorgaat met het verkleinen van verschillen tussen inwoners.

00:42:37

De heer Sietsma (GroenLinks): Dan kort iets over zeggenschap. Er komt een programmabureau dat gaat werken aan, een citaat: 'gemeentebrede integrale uitvoeringsprogramma's'. Mijn vraag aan de heer Tjepkema was ook niet voor niks. GroenLinks vindt verder investeren in het vergroten van zeggenschap van inwoners van groot belang. Wijkvernieuwing [crosstalk] samen en met ruimte om te experimenteren en ruimte om samen fouten te maken. Wij zien in een groot programmabureau met gemeentebrede programma's - want dat staat er echt letterlijk - een risico als het gaat om inwonerszeggenschap die wijk specifiek moet zijn. Graag een reactie. In zijn algemeenheid zou een beetje meer haast met zeggenschap goed zijn. Het chronisch model is nu al drie jaar onderweg en wij nemen, wat ons betreft, wel erg veel tijd aan de studeertafel. Democratische vernieuwing moet je doen. Vooral als het om democratie en zeggenschap gaat. Ook daarover graag een reactie. Dank u wel.

00:43:29

Voorzitter: Dan krijgt u nog een vraag van Student en Stad. De woordvoering van Student en Stad.

00:43:34

Mevrouw De Groot (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. In Groningen - het is hier nu al vaak gezegd vanavond - wordt er hard gewerkt om in onze wijken die dat het hardst nodig hebben op de best mogelijke manier te investeren. Het is goed dat we dit - al ben ik het woord inmiddels kotsbeu - op zo een integraal mogelijke manier proberen samen te doen met organisaties. Want zo is het wel. We moeten leergierig blijven wanneer we deze samenhang en samenwerking tussen de partijen willen verbeteren. We moeten blijven experimenteren met participatie en wijk- en dorpsdemocratie. Het is in dat kader ook goed dat er binnenkort weer een buurtgesprek plaatsvindt met inwoners en de raad in de wijk zelf. We zullen vast wel eens op ons bek gaan, maar als je nooit wat probeert verandert er ook niks. Daarnaast zit het in onze ambities om inwoners bij elke stap in het proces van wijkvernieuwing te betrekken. Op welke manier en in welke wijk dan ook. Het is belangrijk om altijd aandacht te blijven hebben voor het gebruik van begrijpelijke taal in onze brieven en documenten en op onze website. Hiervoor is het ook belangrijk dat de communicatie niet alleen in het Nederlands wordt gedaan. Iedereen moet kunnen meekomen. Dit blijkt een grote uitdaging in onze alsmaar complexer wordende maatschappij. Het is absoluut belangrijk om onze inwoners de kans te geven om bij te kunnen dragen aan het verbeteren van hun eigen leefwereld. Dank u wel.

00:44:54

Voorzitter: Dank u wel. Dan de PVV voor hun woordvoering.

00:44:57

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Grotendeels kunnen wij de wijkvernieuwing ondersteunen. We hebben wel een grote vraag die toch een beetje in het midden ligt. De verduurzaming van deze wijken. Groningen bungelt onderaan qua duurzaamheidsindex van heel Noord-Nederland. Tynaarlo staat daar trouwens als hoogste bij. Die steken toch weer de loef af met 71 procent. De beste van Nederland. Dat is wel een beetje zuur natuurlijk. Even inzoomen op die duurzaamheid: die wordt niet op geld gezet. Er wordt wel geïnvesteerd in duurzaamheid om de energierekening uiteindelijk om naar beneden te krijgen. Gezien wij dat wij onderaan bungelen in Noord-Nederland: wordt het niet eens tijd om een inventarisatie te maken hoeveel die investering nou eigenlijk is? Gaat het om tientallen miljoenen, honderden miljoenen, 1000 miljoen? Wat is nou precies de investering die ervoor is? Dat werd mij vanochtend ook niet duidelijk. Volgens mij is dat een hele grote investering. Dus wellicht dat het college een aanzet kan geven voor een onderzoek om in geld te zeggen wat die investering nou is voor 2035.

00:46:15

Voorzitter: Dat levert een vraag op van GroenLinks.

00:46:18

De heer Sietsma (GroenLinks): Ik weet niet helemaal of ik het goed begrijp wat de heer Ram zegt, maar ik stel toch maar een vraag. Pleit u er nou voor om minder te investeren in vergroening en verduurzaming en in het lager krijgen van de energierekening in die wijken waar ze echt veel te veel betalen voor hun energie?

00:46:36

De heer Ram (PVV): Nee, als het gaat om isolatiemaatregelen dan zijn wij daar als PVV altijd een groot voorstander van geweest. Wij hebben ook als eerste aangezet dat die energiearmoede eraan zou komen. Mede ook omdat de klimaatbelasting er weer overheen gaat. Dat is ook een van de redenen waarom de energiearmoede er is.

00:46:54

Voorzitter: Een minuut nog.

00:46:55

De heer Ram (PVV) : Met andere woorden: wij zijn niet tegen verduurzaming als het gaat om isolatie, maar we willen wel weten wat daar de investering is. Volgens mij, gezien dat wij als gemeente onderaan bungelen in Noord-Nederland, dat is de situatie, is die investering gigantisch.

00:47:12

Voorzitter: Nog een korte vraag van de SP.

00:47:16

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, voordat de PVV überhaupt in deze raad zat, voerde mijn partij al actie met mensen in wijken om woningen te isoleren. Komt u nou niet aan met: "Wij waren de eerste met energiearmoede." De heer Eikenaar was toen nog fractievoorzitter van mijn partij en liep daar al mee te hoop. Kom nou toch. U was

echt niet de eerste. Een beetje bescheidenheid van de kant van de PVV, Voorzitter, zou toch wel netjes zijn.

00:47:41

Voorzitter: Laten we, als we in gesprek blijven, dat via de Voorzitter doen. De heer Ram krijgt een korte kans om zijn betoog af te maken.

00:47:48

De heer Ram (PVV) : Ik vind het wel grappig wat de SP doet. Die voelt zich weer miskend. Prima. Sinds 2006 waarschuwen we als PVV hiervoor. Ook tegen die verduurzaming waar die Klimaatwet waar de SP voor heeft gestemd en waardoor de energierekening omhooggaat. Goed, kies maar.

00:48:09

Voorzitter: Dank, Dan gaan we over naar het college voor een reactie. U heeft nog zeven minuten in totaal. Een beetje eerlijk onder elkaar verdelen. Wie mag ik het woord geven?

00:48:18

De heer Eikenaar (wethouder): Voorzitter, dan ga ik heel snel als eerste. Sorry, daar ga ik niks meer over zeggen, want dat kost te veel tijd. Een aantal van u zei gebiedsplannen voor en door wijken en de betrokkenheid van bewoners. Volgens mij moet die hele wijkvernieuwing echt een vast onderdeel zijn om ook die betrokkenheid te organiseren. Wat mij betreft is dat onlosmakelijk met die wijkvernieuwing verbonden. Dat gaat dan niet alleen over inspraak en dat soort dingen. Het gaat er veel meer over: hoe zorg je ervoor dat mensen weer het gevoel hebben dat die wijk van hen is? Dat ze erover meespreken en niet alleen spreken, maar dat ze er gewoon mede vorm aan geven? Zowel in het plannen maken in het groot als in de dagelijkse realiteit. Dus voor mij is dat op die manier integraal onderdeel - vies woord - van de wijkvernieuwing als zodanig. Of de wijkverbetering of hoe we het ook willen noemen.

00:49:14

De heer Eikenaar (wethouder): Elke wijk een wijkbedrijf: ik weet niet of we dat letterlijk moeten doen, want het moet wel bij de wijk passen. Het idee spreekt me zeker aan. Dan werd gezegd dat we ook aandacht moeten hebben voor andere wijken. Dat hebben we volgens mij gewoon. We weten dat ook andere wijken de aandacht krijgen. Het is wel zo dat we in deze wijken investeren om de ongelijkheid te verkleinen. Dat doen we heel bewust en dat betekent ook een focus. Dus nee, we vergeten andere wijken niet, maar er zit wel echt een focus op. Dan zei de heer Sietsma iets waar ik toch wat over wil zeggen. Hij zei namelijk iets wat me zeer aanspreekt namelijk: het gaat niet om gelijke kansen, maar om gelijke uitkomsten. Dat is me uit het hart gegrepen, want ik hoor heel vaak over gelijke kansen. Dat betekent eigenlijk dat je aan dezelfde streep begint en dan heel hard een rat-race gaat en dat je dan uiteindelijk alsnog ongelijk uitkomt. Het gaat erom dat er meer gelijkheid tussen mensen moet zijn. Dan als laatste EdanZ. Daar gaan we wat mij betreft nu geen uitgebreide discussie over voeren. Dat is volgens mij niet verstandig. Er komt deze week een brief. Volgens mij is het verstandig om met die brief in de hand een discussie te voeren. Anders dan wordt het een beetje een virtuele discussie en dat schiet niet op.

00:50:35

Voorzitter: Dat levert een vraag op van de Partij voor het Noorden.

00:50:35

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Heel praktisch, Voorzitter. We hebben twee weken geleden hier al over gesproken. We hebben volgende week een raadsvergadering. Als we die huuropzegging nog willen opschorten in een motie of wat dan ook, dan moeten we wel tempo maken.

00:50:50

Voorzitter: Ik ga toch even ingrijpen op het proces. Dit debat gaat echt breed over de wijkvernieuwing. Er is een brief toegezegd. Volgens mij is daarmee het proces duidelijk ingekaderd. U kunt altijd de desbetreffende wethouder nog contacteren. Dan gaan we door met de beantwoording van het college.

00:51:14

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Voorzitter, dank voor het woord. Ik loop ook even de vragen langs die gesteld zijn. De ChristenUnie roept op om meer sociaal te bouwen in de wijken waar dat onder het stedelijk gemiddelde zit. Daar doen we hard ons best voor. Daar hebben we al vaak over gesproken in deze raad. De Partij voor de Dieren heeft een aantal vragen en die zegt: "In sommige wijken worden woningen gesloopt, nieuw gebouwd en dan komen er echt duurzame woningen. Hoe zit het nou met de woningen die niet gesloopt worden? Dan gaat het niet altijd zo snel als je zou willen." Ik ben soms ook wat ongeduldig. Tegelijkertijd is het zo dat we heel veel van de corporaties vragen, want daar hebben het dan over omdat het dienst bezit is. We richten nu heel specifiek onze prestatieafspraken op het verbeteren van de EFG-labels en het bouwen van nieuwe woningen. Zij kunnen ook niet alles tegelijkertijd en hebben daar een prioritering in. Ga ervan uit dat de woningen die dat het hardst nodig hebben als eerste aan de beurt komen, want dat is waar onze afspraken zich op richten.

00:52:06

De heer Van Niejenhuis (wethouder): U zegt ook: "Als je dan toch bezig bent, kun je dan ook de straten vergroenen?" Kan dat niet standaard, is eigenlijk uw vraag. Dat kan niet standaard. We proberen dat altijd wel, maar dat is ook afhankelijk van de middelen die we daarvoor beschikbaar hebben. Zoals u weet, als er een warmtenet komt, als er een nieuwe riolering ingaat, als wij de huizen aanpakken, dan proberen we dat te combineren en slim te doen. Daar zijn al onze plannen op gericht om dat voor elkaar te krijgen. Mijn collega Eikenaar zei zojuist al iets over gebiedsplannen maken met bewoners. Ja, met kleine kanttekening daarbij. Wat wij zien is dat het Rijk bij ieder volgend subsidiepotje - ik noem het een beetje oneerbiedig - of programma weer een plan en soms drie plannen vraagt. Daar vallen wij onze inwoners niet iedere keer mee lastig. Dan schrijven wij binnen de kaders die de raad ons meegeeft en binnen de plannen zoals die met bewoners zijn gemaakt, een aanvraag en delen we die - ook vaak achteraf nog - even met u als raad. Dan kunt u checken of dat inderdaad binnen uw kaders is.

00:53:05

De heer Van Niejenhuis (wethouder): De PvdA geeft Paddepoel en Vinkhuizen aan. U noemde volgens mij nog een wijk. Daar mist een ruimtelijk kader voor wijkvernieuwing en daar komt u met een voorstel. Ik ben daarin geïnteresseerd. Wat

ik zelf ook zie als wethouder is dat wij soms wel op een heel hoog stedenbouwkundig niveau plannen hebben voor de stad of voor stadsdelen en dat wij ook al plannen hebben voor projecten, maar dat er soms een iets integralere kijk qua ruimtelijk kader op dat tussenniveau mist. Laten we even kijken over welke wijken we het dan hebben en wat u precies zou willen. Ik ben daar wel in geïnteresseerd, zeg ik maar even vanuit het college. Ik ben bijna klaar, Voorzitter. Kan er een tandje bij de vergroening van de oude wijken? Dat vraagt D66. Bij die upgrade van het beheer van de noordelijke wijken vatten we ook onder Korrewegwijk en Oosterparkwijk. Wat we juist zien in veel oude wijken is dat er heel veel bewonersinitiatief zit. Dus de pleinen en de Schildersbuurt aanpakken, Fietststraat-Kerkstraat en zo zijn er meer initiatieven van bewoners. Die faciliteren en ondersteunen we heel graag.

00:54:03

De heer Van Niejenhuis (wethouder): De Stadspartij vraagt naar de Rivierenbuurt. Daar heeft de PvdA-fractie eigenlijk al antwoord op gegeven. Inderdaad, er ligt een agenda vanuit de Rivierenbuurt zelf. Dat is fantastisch, want daar gaan wij als college mee aan de slag in hoeverre we daaraan tegemoet kunnen komen. Dus dat loopt. Dat hadden we misschien iets scherper moeten opschrijven in de begroting. GroenLinks heeft vier vragen gesteld, Voorzitter. Is hittestress een nieuwe ongelijk-maker? Ja, ik denk het potentieel wel. Die nemen we dus in de wijkvernieuwing altijd mee waar we kunnen. Eigenlijk hetzelfde antwoord als de Partij voor de Dieren. Bijvoorbeeld in de prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties nemen we nu klimaatadaptatie-hittestress mee. We vragen ontwikkelaars hier ook altijd op, dus we zien dit als iets wat we echt moeten aanpakken.

00:54:46

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Aardbevingen: de ultieme ongelijk-maker denk ik. Dat is iets wat we proberen aan te pakken en op te heffen, maar dat is tegelijkertijd verschrikkelijk ingewikkeld. We zien nu dat er bijvoorbeeld uit Ten Boer en Ten Post vragen komen: "Als er huizen worden gesloopt tegen nieuwbouw, kunnen wij dat dan ook?" Dat is heel begrijpelijk, maar je moet dan, als je ergens meegaat, toch ook weer ergens een grens trekken. Wij voelen ons zeer aangesproken door het rapport van Gils en ook door wat er nu is gezegd vanuit de PEGAS. Het moet makkelijker, het moet milder, het moet menselijker en daar houden we ons dagelijks mee bezig. Ik kan nu niet garanderen dat iedereen zich altijd gelijk behandeld voelt in deze enorme ingewikkelde toestand, zeg ik maar even. U vraagt nog naar het risico van een groot programmabureau en hoe verhoudt zich dat tot bewoners-zeggenschap?

00:55:38

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Wij willen niet een groot programmabureau. Wij proberen zoveel mogelijk in de wijkvernieuwing te doen vanuit de bestaande lijnorganisatie. We houden het programmabureau relatief slank en we houden contact met de gebiedsmanagers. Dus we zullen dat niet al te groot en top down optuigen. Tenslotte nog de PVV. We bungelen onderaan qua duurzaamheid in Noord-Nederland, zegt dat rapport. We zijn ook koploper warmtenetten aanleggen. Ik noem maar wat. Er komen ook nog behoorlijk wat grote zonnenvelden aan. Ik denk dat de vergelijking die hier gemaakt is - dat weet ik niet precies zeker - heel erg gebaseerd is op met name privébezit qua zonnepanelen. Dan zie je dat het notoir

lastig is in een stedelijke omgeving. Dus ik weet niet zeker of dit helemaal klopt wat ik nu zeg, maar ik vermoed dat het zo is. Anders zou ik daar best nog wel even naar willen kijken, want dat wij onderaan bungelen qua duurzaamheid laat ik niet zomaar over mijn kant gaan.

00:56:30

Voorzitter: Dat levert een vraag op van de PVV.

00:56:33

De heer Ram (PVV): Ik heb een vervolgvraag gesteld. Dat was met de inleiding over die verduurzaming. We hebben ook nog vragen gesteld met de oppositie over de energielabels. Die lopen nog. Maar goed, er is gewoon een gigantische opgave in Groningen en de vraag aan het college is: wilt u serieus kijken om dat echt financieel in kaart te brengen welke investering er nodig is volgens uw plannen? Ik wil dat graag kunnen afwegen en de raad denk ik ook als het gaat om de Strategische Investeringsagenda. Dus dat is het verzoek wat ik bij u neerleg, via de Voorzitter.

00:57:11

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Voorzitter, een korte reactie daarop. Dat is wat wij doen. Dus als je kijkt naar de investering die ons vastgoedbedrijf doet, bijvoorbeeld investeringen in nieuwbouw, dan maakt die duurzaamheid daar altijd integraal onderdeel van uit. U heeft onlangs ook nog de pilots langs gehad van de grote projecten die het vastgoedbedrijf nu wil oppakken. Als je kijkt naar ons eigen bezit, dan wordt daar gewoon becijferd wat dat voor investeringen vraagt. Dit zit altijd in onze plannen.

00:57:39

Voorzitter: Een korte vervolgvraag.

00:57:40

De heer Ram (PVV): Ik vraag om een integraal overzicht voor de hele gemeente. Wat is nou precies de klimaatopgave die u ziet en die u wilt uitvoeren. Zet daar nou geld op, want dan kunnen we daar als raad gewoon over praten.

00:57:58

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Ik weet niet zeker of ik die vraag kan beantwoorden. Als u zegt dat u alle investeringen die te maken hebben met duurzaamheid op een rij wilt hebben, heeft u het dan over een investering die de gemeente zelf zou moeten doen? Of heeft u het ook over al die investeringen die alle andere mensen en partijen moeten doen? Bovendien, wat vindt u dan duurzaamheid? Ik vind het wel een wat complexe en veelomvattende vraag.

00:58:20

De heer Ram (PVV): U heeft zelf een klimaatambitie gedefinieerd tot 2035. Dat is niet mijn klimaatambitie, als PVV. U wilt daarmee een bepaalde investering doen en u wilt die doelen halen. De vraag vanuit mijn fractie is: hoeveel gaat dat nou kosten in totaal? Dat betekent de investeringen die de woningbouwcorporaties moeten doen, maar ook die de gemeente moet doen in haar eigen vastgoedbedrijf. Al die investeringen moeten gewoon op een rij gezet worden. Dan kunnen we beslissen of het überhaupt wel haalbaar is. Dit zijn allemaal mooie ambities die u heeft. Uw eigen ambities dan, maar noem eens man en paard.

00:59:01

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Voorzitter, een korte reactie nog. Wij werken als college en als raad met een meerjarenbegroting en dan kijken we vier of vijf jaar vooruit. Dat doen wij op alle onderdelen. U kunt in onze begroting gewoon zien wat wij waarop investeren op al die onderdelen. Wij kijken ook niet voor mobiliteit tot het einde der tijden vooruit wat wij allemaal willen uitgeven op het gebied van mobiliteit. Dat kan ook helemaal niet. U vraagt ook naar de investering van de andere partijen. U stelt een vraag die eigenlijk niet te beantwoorden is en die u, voor zover u wilt, gewoon kunt waarnemen in de begroting.

00:59:34

Voorzitter: Dan was dat de reactie van het college en gaan we naar een afsluiting. Ik dank u allen voor uw inbreng en tot volgende week bij de rest van de begroting.